

Uvodno predavanje potaklo je interes za odgovornost laika, jer su sumarni podaci unaprijed poslanih anketnih listića pokazali kretanja i važnost sadašnjeg trenutka:

- sekularizacija se doživljava kao provokacija kršćanima današnjice;
- potrebno je poboljšanje odnosa između hijerarhije i laika;
- župna pastoralna vijeća, sastavljena od svećenika i laika, moraju preuzeti više odgovornosti i važnosti nego do sada;
- treba osvijetliti mjesto i ulogu laika uz svećenike u Crkvi, posebno ulogu žena u Crkvi;
- naglašava se fenomen sekularizacije, koji se smješta u povijesnu perspektivu i zahtijeva zdrav odnos prema duhovnosti;
- traženje vlastitog identiteta među mladima.

Na Kongresu je posebno analiziran obiteljski život, zatim obrazovanje i odgoj, kultura i znanje, kao i socio-gospodarske krize i nezaposlenost kao najvažniji problemi društva. Istaknuta je stanovita nada i preporučan široki angažman laika na svim područjima. Posebno je posvećena pažnja duhovno-kontemplativnom doprinosu laika; duhovnost treba postati temelj na kojemu se zasniva nada u bolju budućnost.

U okviru kongresnog rada obrađene su teme koje su izazvale veliko zanimanje: Holanditis mladih, Ekumenizam u Irskoj, Suradnja svećenika i laika u Belgiji i Svjedočenje o pastoralnoj kulturi u našoj zemlji.

S ONU STRANU SAMOĆE

Mate Beretin, *S onu stranu samoće*, Zagreb, 1981.

Petar Zdravko Blajić

Teško je dati opći sud o književnom djelu Mate Beretina na temelju tek jedne knjižice (osamdesetak stranica), i to specifičnog sadržaja kao što je ova *S onu stranu samoće*. On se je, naime, okušao u više književnih vrsta: u novelama, pripovijestima, reportažama, romanima i radio-dramama. Novele su mu najzapaženije; s njima je ušao i u nekoliko zbirki suvremenih naših novela. Beretin je rođen 1907. u Kaštel-Novome.

Ova knjižica, što ju je izdao u vlastitoj nakladi, zbirka je od 387 kraćih ili dužih aforizama, vjerujemo vlastite inspiracije, iako su nam sadržaj i poruka nekih poznati i od drugud. Bila bi, dakle, ovo neka životna filozofija, više u zaključcima dana nego izložena, nema naime neke zajedničke nit, neke okosnice. Ako ta nit i postoji, teško se uočava. Kako u naslovu zbirke susrećemo riječ *samoća*, tako je često susrećemo i u aforizmima. Budući da autor češće razmišlja o samoći, zaključili bismo da ga ona prilično i prati. Ako je tako, onda je on tek jedan iz mnoštva suvremenih osamljenika. On bi rekao: »Samotnik je najsamotniji kad je u društvu« (52). Karakteristika je samotnika da u buci šuti, stoga naš autor preporuča: »Bolje je razmišljati o onome koji šuti, nego slušati onoga koji govori« (51). Njegov životni pragmatizam iz mladih dana i srednje životne dobi, nakon svih drugih životnih iskustava, sintetizira se u izreci: »Izgubit ćeš sve što imaš, ako si na strani onoga koji ništa nema« (56) i »Dobar čovjek možda i nije zao, ali nije ni dobar« (64). Koliko god su Beretinove misli zanimljive i originalne, toliko su i izražene vrlo teškim stilom, često nerazumljivim. Prije spomenute izabrane su kao razumljivije. Stanovitu kršćansku notu tek tu i tamo, izdaleka, možemo zamijetiti, a rodoljubna problematika potisnuta je do neprisutnosti.

Završimo ovaj kratki prikaz njegovom vizijom situacije oko sebe: »Kola, kola i dušu za kola« (16). Sve što nam je ovdje priopćio ima, kako sam kaže, životno-iskustveno obilježje: »Ako sam u životu nešto naučio, mogu zahvaliti jedino svojim razočaranjima« (48).

NOVE KNJIGE

Biskupi splitske metropolije: *Uskrsna poslanica* O CRKVI, izd. Crkva u svijetu, Split, 1983. Cijena 50 din. Narudžbe: Crkva u svijetu, Zrinsko-frankopanska 14, Split.

BOGOSLUŽJE PROSNIH DANA, Crkva u svijetu, Split, 1983. Cijena 50 din. Narudžbe: Crkva u svijetu, Zrinsko-frankopanska 14, Split.

Drago Šimundža: *PROBLEM BOGA U SUVREMENOJ KNJIŽEVNOSTI*, Crkva u svijetu, Split, 1983. Panorama religioznih, misaonih, sudbinskih i životnih tema u suvremenoj književnosti, u kojima se odražava temeljno ljudsko pitanje: pitanje Božje egzistencije. Cijena 450 din. Narudžbe: Uprava Crkve u svijetu, Zrinsko-frankopanska 14, 58000 Split.

Ivan Cvitanović: *ODNOSI. Osoba i zajedništvo*, biblioteka »Buvina«, Split, 1983. Vrlo zanimljiva aktualna problematika. Cijena 250 din. Narudžbe: Ivan Cvitanović, kraj sv. Duje 5, 58000 Split.

Stjepan Sirovec: *ETHIK UND METAETHIK IM JUGOSLAVISHEN MARXISMUS. Analyse und Vergleich mit katholischen Positionen*, Ferdinand Schöningh Verlag, Paderborn-München-Wien-Zürich, 1982. Narudžbe prima izdavač.

S. Marija od Presv. Srca: *MORE SJAJA* (pjesme), Symposium, Split, 1983. Zbirka je sadržajna i lijepo je umjetnički opremljena. Cijena 270 din. Narudžbe: Samostan sv. Klare, Končareva 19, 58000 Split.

Još se mogu na istoj adresi naručiti slijedeće knjige istog izdavača: Sv. Toma Akvinski: *Stožeri kršćanske vjere* (200 d.); *Knjiga iskustva pravih vjernika* (220 d.); S. Marija od Presv. Srca: *Franjina ljubav na križu* (150 d.); *Magnifikat* (100 d.), *Alvernija* (120 d.).

U biblioteci Teološke meditacije koju izdaje Družba katoličkog apostolata izašle su u zadnje vrijeme slijedeće knjige:

— Alojzije Šuštar: *SLOBODA SAVJESTI*, Zagreb, 1982.

— T. R. Peters: *SMRTI VIŠE NEĆE BITI*, Zagreb, 1983.

— J. Moltnann: *TKO JE »ČOVJEK«?*, Zagreb, 1982.

Narudžbe: Družba katoličkog apostolata, Remetski kamenjak bb, 41000 Zagreb

— ili: *Kršćanska Sadašnjost*, Marulićev trg 14, Zagreb.

S. M. Alojzija Caratan-S. M. Božena Mutić: *PROVINCIJA DRUŽBE KĆERI BOŽJE LJUBAVI* (1882.—1982.), knjižnica zbornika »Kačić, Split—Zagreb, 1982. Cijena: proširano: 350, uvezeno: 550 din. Narudžbe: Kćeri Božje ljubavi, Nova Ves 16, 41000 Zagreb.

PRIRUČNA BIBLIJSKA KONKORDANCIJA (prema izdanju Biblije Stvarnost-KS) *Dobra vest*, Novi Sad, 1982. Narudžbe: *Dobra vest*, Koruška 24, 21000 Novi SAD.

Ivan Alilović: *HERCEGOVCI U HRVATSKOJ POEZIJI*, Izbor pjesama, HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, 1982. Narudžbe: HKD sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb.

Raoul de Navéry: *SVEČENIK KRVAVE HALJINE* (preveo A. Barač), 4. iz., Đakovo, 1982. Cijena 120 din. Narudžbe: Biskupski ordinarijat, Strossmayerov trg 5, 54400 Đakovo.

Luce Laurand: *SVETI TARZICIJE*, (preveo S. Bošnjak), Župski ured Đakovački Selci, 1983. Cijena 80 din. Narudžbe: Župski ured, 54415 Đakovački Selci.